

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

Psihologia mărturiei judiciare

(denumirea unității de curs)

Ciclul II - studii superioare de master I

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Tipul programului: Master de profesionalizare

Denumirea specializării: Psihologie judiciară

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

Conf.univ., dr., Mihai Șleahțișchi
(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2019

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie
Procesul-verbal nr. 10 din 08.05.2019
Șefa Catedrei de psihologie [semnătură]
(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag
(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,
Procesul-verbal nr. 7 din 08.05.2019

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
[semnătură] Conf.univ., dr., Lora Ciobanu
(semnătura) (titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului

Facultatea: de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de psihologie

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: Master de profesionalizare

Denumirea specialității / programului de master: Psihologie judiciară

Administrarea unității de curs: Psihologia mărturiei judiciare

(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
S.03.O.118	5	150	20	20		110	ex	rom

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul II, semestrul III

Statutul: disciplină obligatorie

2. Integrarea cursului în programul de studii

Cursul *Psihologia mărturiei judiciare* este chemat să le ofere studenților-masteranzi competențele necesare identificării entității fenomenului de mărturie judiciară, a cauzelor care stau la baza apariției lui și a consecințelor pe care el le provoacă. Parcurgând faza teoretică (care va include teme acoperind definirea conceptului de *mărturie judiciară*, identificarea *problematicii psihologice a mărturiei judiciare* sau *și tipologia mărturiei judiciare*), studenții vor avea posibilitatea să se antreneze în într-o serie de acțiuni cu caracter practic (dezbateri și testări docimologice asupra specificității fenomenului de mărturie judiciară, evaluarea veridicității mărturiei judiciare suspicionate a fi de rea credință, rezolvare de probleme și exerciții cu referire la posibilitățile de aplicare a datelor din sfera psihologiei mărturiei judiciare etc.). La finele cursului, studenții vor trebui să probeze că au atins un anumit nivel de cunoaștere și înțelegere a fenomenelor din domeniul psihologiei mărturiei judiciare și că, totodată, pot aplica datele din acest domeniu în scopul identificării infractorilor și profilaxiei acțiunilor cu caracter infracțional.

3. Competențe prealabile

Pentru a studia acest curs studenții trebuie să posede competențe de individualizare a clientului, ținând cont de vârsta lui, competențe de diagnosticare a particularităților individual- tipologice a clientului, competențe de consiliere psihologică, psihoprofilaxie.

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CP1. Utilizarea unui cadru conceptual solid bazat pe cercetare, cunoașterea și respectarea standardelor profesionale și etice în calitate de psiholog în sistemul judiciar.

CP3. Evaluarea aspectelor funcționale și disfuncționale ale grupurilor în organizațiile din sistemul judiciar.

CP4. Intervenții la nivel de grup pentru dezvoltarea competențelor angajaților din sistemul judiciar (training; managementul conflictelor din cadrul grupului); dezvoltarea relațiilor interpersonale sănătoase și reducere a riscurilor psihosociale (agresivitatea interpersonală etc.).

CP5. Realizarea activităților de evaluare clinică a tulburărilor psihice, psihosomatice și a factorilor psihologici implicați în tulburările psihosomatice.

CP6. Realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare a instituției din sistemul judiciar (evaluări ale atitudinilor, gradului de satisfacție, managementul stresorilor de la nivel sistemic).

Competențe transversale:

CT1. Asistența psihologică calificată prin interpretarea originală a abordărilor teoretice și aplicative din domeniul psihologiei.

CT2. Realizarea conexiunilor funcționale între reperatele teoretice ale psihologiei cu domeniile înrudite în scopul soluționării obiectivelor profesionale.

CT3. Adaptarea mesajului / comunicării la diverse contexte profesionale, ținând cont de particularitățile subiecților implicați. Luarea deciziilor și monitorizarea activității în echipă.

5. Finalitățile cursului

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil să :

- determine obiectul de studiu al disciplinei, istoria, structura și semnificațiile acesteia;
- identifice metodele și tehnicile de cercetare în domeniu prin utilizarea unui cadru conceptual solid bazat pe cercetare, cunoașterea și respectarea standardelor profesionale și etice în calitate de psiholog în sistemul judiciar.;
- definească conceptele de martor și mărturie judiciară, fiind la curent cu teoriile care vizează entitatea, structura și etapele procesului de mărturie judiciară și să realizeze intervenții la nivel de grup pentru dezvoltarea competențelor angajaților din sistemul judiciar.
- cunoască în ce rezidă specificitatea procesului de mărturie judiciară și să fie la curent cu fundamentele psihologice ale acestuia;
- cunoască caracteristicile psihologice ale diferitelor categorii de martori dar și modalitățile de securizare contra mărturiei de rea credință;
- acorde asistența psihologică calificată prin interpretarea originală a abordărilor teoretice și aplicative din domeniul psihologiei marturiei judiciare.
- cunoască dificultățile de natură psihologică sau/și psihosociologică care aduc prejudicii procesului de mărturie judiciară prin adaptarea mesajului / comunicării la diverse contexte profesionale, ținând cont de particularitățile subiecților implicați.

6. Conținuturi

d/r		Prelegeri: 20		Seminar:20	
		Aud 20	l.i.dir 55	Aud 20	Lid 55
1	Tema plan(puncte de reper, aplicatii practice p/u seminare)				
	<p>1. Introducere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mărturia judiciară: aspecte noționale. • Problematika psihologică a mărturiei judiciare. • Substratul psihologic al relației procesuale „martor - magistrat”. <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea dosarului academic „Problematika psihologică a mărturiei judiciare”;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „Mărturia judiciară și semnificațiile ei psihologice”;</p> <p>c) studii de caz cu referire la substratul psihologic al relației procesuale „ martor – magistrat”.</p>	4	5	4	5
	<p>2. Mărturia de bună credință</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mărturia de bună credință: delimitări conceptuale. • Fundamentele psihologice ale mărturiei judiciare de bună credință. Teoria „unghiului de deviere”. • Fundamentele psihologice ale mărturiei judiciare de bună credință. Faza <i>recepției senzoriale</i>. • bună credință. Faza <i>decodării informațiilor</i>. • Fundamentele psihologice ale mărturiei judiciare de bună credință. Faza <i>stocării informațiilor</i>. • Fundamentele psihologice ale mărturiei judiciare de bună credință. Faza <i>reactivării informațiilor</i>. <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea dosarului academic <i>Mărturia de bună credință</i>;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „ <i>Mărturia de bună credință și fazele ei</i>”;</p> <p>c) studii de caz asupra <i>fundamenteleor psihologice ale mărturiei judiciare de bună credință</i>.</p>	4	15	4	15
	<p>3. Aplicarea practică a fenomenului de reactivare informațională</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domenii de aplicare practică a reactivării informațiilor: <i>considerente de ordin general</i>. • Domenii de aplicare practică a reactivării informațiilor: <i>recunoașterea persoanelor</i>. • Domenii de aplicare practică a reactivării informațiilor: <i>recunoașterea cadavrelor</i>. • Domenii de aplicare practică a reactivării informațiilor: <i>recunoașterea după fotografii</i>. 	4	10	4	10

<p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea tabelului academic comparativ „<i>Domeniile de aplicare practică a reactivării informațiilor</i>”;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „<i>Domeniile de aplicare practică a reactivării informațiilor</i>”;</p> <p>c) studii de caz asupra celor mai importante domenii de aplicare practică a fenomenului de reactivare informațională.</p>				
<p>4. Mărturia de rea credință</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mărturia de rea credință: delimitări conceptuale. • Controlul veridicității mărturiei judiciare suspicionate a fi de rea credință. Criteriul <i>sursei mărturiei</i>. • Controlul veridicității mărturiei judiciare suspicionate a fi de rea credință. Criteriul <i>poziției martorului în raport cu părțile din proces</i>. • Controlul veridicității mărturiei judiciare suspicionate a fi de rea credință. Criteriul <i>condiției socio-morale și psihocomportamentale</i>. • Controlul veridicității mărturiei judiciare suspicionate a fi de rea credință. Criteriul <i>interesului manifestat de martor față de problematica probațiunii</i>. • Controlul veridicității mărturiei judiciare suspicionate a fi de rea credință. Criteriul <i>bunei credințe în evaluarea mărturiei</i>. <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea dosarului academic „<i>Mărturia de rea credință</i>”;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „<i>Mărturia de rea credință și manifestările ei</i>”;</p> <p>c) probleme și exerciții cu referire la <i>posibilitățile de evaluare a veridicității mărturiei judiciare suspicionate a fi de rea credință</i>.</p>	4	15	4	15
<p>5. Psihologia mărturiei judiciare și ponderea ei în identificarea infractorilor și profilaxia acțiunilor cu caracter infracțional</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psihologia mărturiei judiciare - un domeniu în ascensiune. • Psihologia mărturiei judiciare și ponderea ei în identificarea infractorilor. • Psihologia mărturiei judiciare și ponderea ei 	4	10	4	10

<p>în profilaxia acțiunilor cu caracter infracțional.</p> <p>Aplicații practice :</p> <p>a) elaborarea dosarului academic „ <i>Psihologia mărturiei judiciare - un domeniu în ascensiune</i>”;</p> <p>b) aplicarea testului docimologic cu tema „ <i>Psihologia mărturiei judiciare și ponderea ei în identificarea infractorilor și profilaxia acțiunilor cu caracter infracțional</i>”;</p> <p>c) studii de caz cu referire la <i>posibilitățile utilizării datelor din domeniul psihologiei mărturiei judiciare în identificarea infractorilor și profilaxia acțiunilor cu caracter infracțional.</i></p>				
---	--	--	--	--

7. Strategii didactice

Expunerea, exemplul demonstrativ, dezbatere, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, activități de grup, sinteza cunoștințelor, jocul de rol, evaluare prin prezentări orale, scrise și în format electronic(PPT).

8. Activități de studiu individual

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului (completați cu zero activitățile care nu sunt cerute)				
Descifrarea și studiul notițelor de curs	10	8.	Pregătire prezentări orale	10
Studiu după manual, suport de curs		9.	Pregătire examinare finală	10
Studiul bibliografiei minimale indicate	20	10.	Consultații	2
Documentare suplimentară în bibliotecă	10	11.	Documentare pe teren	0
Activitate specifică de pregătire (ore)	8	12.	Documentare pe INTERNET	10
Elaborare programe consiliere	20	13.	Activitati specifice	
Pregătire lucrări de control, lecturare	10	14.	Alte activități ...	-
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) =				110

9. Evaluare:(forma,formula,exigente regulament,chestionar pentru proba evaluare finala, tematica tezelor de an)

Forma de evaluare-examen scris

10. Bibliografia

1. *Bogdan T., Sântea I. Psihologia martorului și mărturiilor // T. Bogdan, I. Sântea. Psihologie judiciară. – București: Editura Themis Cart, 2009.*
2. *Butoi T., Butoi I. – T.. Problematika psihologică a mărturiei și a martorului // T. Butoi, I. – T. Butoi. Psihologie judiciară. Tratat universitar. – Volumul I. - București: Editura Fundației România de Mâine, 2001. – P.138 – 223.*
3. *Rusnac Sv. Psihologia victimei și a martorului // Sv. Rusnac. Psihologia dreptului. – Chișinău: Editura Arc, 2000. – P. 212 – 230.*
4. *Toma D.T. Psihologia martorului și tactica ascultării. – București: Editura Focus, 2005.*
5. **Șleahtițchi M.** *Despre autoritarism, autosuficiență, avariție, aventurism și aviditate. Cinci intervenții sintetice în psihosociologia comportamentului inadecvat // Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială: Revista Facultății de Psihologie și Psihopedagogie specială a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”. – 2015. – Nr. 4 (41). – P. 88 – 97. [ISSN 1857 – 0224].*
6. **Șleahtițchi M.** *Caracterologia unui subiect psihosociologic difuz // M. Caluschi, M. Marin (coord.). Kreatikon : Creativitate. Formare. Performanță : Textele comunicărilor prezentate în cadrul Simpozionului național cu participare internațională “Creativitate. Formare. Performanță” (19 septembrie 2015). – Ediția a XII-a. – Iași : Editura PIM, 2015. – P. 55 – 66. [ISSN 2068-1372].*
7. **Șleahtițchi M.** *Asemănarea cu celălalt, între „a trage foloase” și „a suferi pe nedrept” // Revista de Științe Socioumane: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” (Chișinău) – 2013. – Nr. 1 (23). – P. 3 – 35*
8. *Voinea M., Dumitrescu F. Psihologia anchetei și a mărturiei // M. Voinea, F. Dumitrescu. Psihosociologie judiciară. – București: Editura Sylvi, 1999. – P. 129 – 155.*
9. *Zdrenghia V. Problematika psihologică a mărturiei judiciare și a martorului // N. Mitrofan, V. Zdrenghia, T. Butoi. Psihologie judiciară. – București: Casa de Editură și Presă Șansa S.R.L., 1992. – P. 107 – 147*
10. *Гаврилова Н.И. Понятие, виды и происхождение ошибок в свидетельских показаниях // Т.Н. Курбатова (сост.). Юридическая психология. - СПб: Издательский Дом Питер, 2001. – С. 253 – 270.*
11. *Еникеев М.И. Психология допроса свидетеля // М.И. Еникеев. Общая и юридическая психология. - СПб: Издательский Дом Питер, 2004. – С. 486 – 498.*
12. *Чуфаровский Ю.В. Психология допроса свидетелей // Ю.В. Чуфаровский. Юридическая психология. - Москва: Издательство Право и Закон, 1997. – С. 232 – 238.*
13. *Шиханцов Г.Г. Психология допроса свидетеля и потерпевшего // Г.Г. Шиханцов. Юридическая психология. - Москва: Издательство Зерцало, 1998. – С. 192 – 198.*